

Mirko Mahnič

Uradne in poluradne knjige Narodnega gledališča v Ljubljani do konca druge vojne

Razen *posamičnih*, navadno po en ali dva lista obsegajočih uradnih listin, dopisov, zapiskov, zaznamkov, računov in drugega »razsutega« materiala (predvsem listine in dopisi iz sila okrnjenega arhiva Dramatičnega društva, Slovenskega narodnega gledališča med obema vojnama, Udruženja gledaliških igralcev, prav tako med obema vojnama, ter Slovenskega gledališkega muzeja v času Travnovega ravnateljevanja, ki sestavljajo jedro dokumentacijsko-arhivskega oddelka SGM!) je v Slovenskem gledališkem muzeju shranjenih tudi večje število uradnih ter poluradnih knjig in zvezkov —

tj. *zvezanih* in s tem snovno, problemsko in časovno zaokroženih enot, iz katerih raziskovalci naše gledališke zgodovine doslej še niso pobrali najmanjšega podatka. Z objavo *popisa* in *osnovne vsebine* tega materiala bomo, tako upamo, pripomogli k odpiranju in razčiščevanju pogledov na doslej zelo malo raziskana področja upravljanja, ureditve, snovanja in uveljavljanja slovenskega gledališča v Ljubljani do konca druge svetovne vojne. Berà je tu bogata, vendar je raziskovalcu, ki se mu hoče novih, dejal bi celo — izvirnih odkritij, treba mnogo instinkta, posluha, spretnosti in potrpežljivosti, saj gre mnogokrat zgolj za zelo suhe podatke, celo le za gole številke, s pomočjo katerih pa je le moč sestaviti vsaj ta ali oni košček našega zelo poškodovanega gledališkega mozaika.

Posamezne uradne knjige bomo navajali po časovnem zaporedju; tekoče številke se ujemajo s številkami na novih inventarnih nalepkah obravnavanih knjig.

1 1894 (1894—1907)

V trde platnice vezana knjiga »Skušnje slov. drame« za čas od 1894—1907. Velika, nalašč za ljubljansko gledališče tiskarsko rubricirana knjiga, ki je natančneje obdelana v Dokumentih SGM, M. Mahnič: Delovne razmere v slovenskem gledališču na prelomu stoletja, št. 15, str. 55—61.

2 1904

Inventarna knjiga s slovensko označenimi razdelki in nemškim popisom (mehko vezana knjiga z 92 listi) popisuje premičnine Deželnega gledališča v letu

1904. I. Rekviziti — II. Zastori, sufite, kulise, prospekti, svodi, sobne stene, vložki, viseča drevesa — III. Razni prestavni deli npr. hiše, ladje, balustrade, valovite vodne gladine, posušeno drevo, vaški vodnjak, egipčanski oltar itd. — IV. Odriščni predmeti: praktikabli, stopnice, zagozdnice, opore, lestve, »naprave za ponižanje« (pogrezala) — V. Odriščno pohištvo — VI. Oprava garderob in pisarn — VII. Oprava lož — VIII. Oprava v foajerju — IX. Mobilje za občinstvo — X. Oprava garderob za občinstvo — XI. Oprava v stranskem posloppju — XII. Orodja — XIII. Električna razsvetljava. Vrednost vsega tega inventarja je bila 25 921 kron in 70 vinarjev.

Nekdo je — verjetno za inventarizacijo l. 1918/19 na prazni levi strani opravil prevod v slovenščino (svinčnik). Zanimivo je izrazje, ki ga je bilo treba večkrat izumiti.

3 1904 (1904—1913 in potem spet od 1919—1920)

V veliki, v platno vezani knjigi z naslovom »Imenik partitur, vlog in glasovirnih izvlečkov, ki so na pevce oddani« je manj, kot ponuja naslov: gre namreč za knjigo, v kateri so igralci s podpisom potrjevali, da so prevzeli »vlogo«. O partiturah in glasovirnih izvlečkih ni sledu, saj so vpisani samo dramski teksti. Gledališče je moralo imeti dovolj denarja, da je dalo formular za tako nepomembno knjigo celo tiskati. (Glava: Igra... razdelba dne... redatelj... Nato označbe za razdelke: Številka, Vloga, Igralec, Potrdilo (tj. podpis), Opomnja. V knjigi najdemo Župančičevo (1912 in 1913) in Govekarjevo roko. Zanimivi so seveda podpisi igralcev.

4 1907 (1907—1913)

Zajetna, velika, v trde platnice vezana knjiga »Vložni zapisnik« obsega vpis in kratek popis došle in odposlane pošte za leta od 1907 do 5. maja 1913 (porabljena je dobra tretjina knjige). Nekatera leta imajo le malo zaporednih števil, leto 1907 npr. le dve, leto 1908 le 21, medtem ko se je leta 1912 pošta vpisovala zelo vestno. Tudi tu je mnogo predalčkov popisala Župančičeva roka (1911, 1912). Vso pošto so ponekod še detajlirali z označbami P (ponudbe), V (vodiča, dekreti), K (korespondenca, izposojila), R (repertoarne zadeve) in Ra (računi). Knjiga ponuja obilo podatkov (npr. Talich se priporoča za kapelnika, Zofija Borštnikova iz Varaždina zahteva kontrakt, deželni odbor je odklonil prošnjo za podelitev podpore itd.).

V knjigi je po naključju tudi pismo oz. sporočilo, ki ga je Govekar pustil v gledališki pisarni ob kakem odhodu na uradno pot ali na počitnice. Obsega 4 strani in je bilo napisano — ni datirano — zagotovo leta 1912, po uprizeritvi »Lepe Vide«. Mislim, da je prav tu še najprimernejši prostor za objavo zapiska, ki priča o Govekarjevi takratni vlogi v gledališču in o njegovih vodstvenih navadah in sposobnostih:

I.

B. Schott's Söhne — Mainz.

Zahtevajo 236 K zvh.

Čemu? — Ali tantijeme na podlagi plakatov še niso plačane, pove blagajnik g. Šaplju. Pogledati je dotično pogodbo. (Omara vis-à-vis mize, zgoraj na desno, 3. predal).

Tantijeme za opero »Liebelel«.
Poglej pogodbo istotam!
Tantijeme za »Lepo Vido«?
Ali so plačane?

II.

Materijal (igre) imata še Dramatično društvo v Trstu in v Mariboru. Ali je g. Nučič vrnil vse? — Tudi celjsko Dramat. društvo vse??

NB. Za vsako izposojeno igro se mora zahtevati temeljem sklepa odbora odškodnino 15—20 K. Izjeme so dovoljene le v izjemnih slučajih.

Vsako predstavo izven Ljubljane oziroma vsako izposojeno igro je naznaniti dotični gledališki agenturi zaradi njih pravic! Društva utajujejo svoje predstave, in agenture grozé potem Dram. društvu s tožbami.

III.

Prepisovalka knjig in ulog je gospa Bukšekova: 10 K za uloge in 10 K za knjigo.

Predujme na honorarje za prevode je dovoljevati le izjemoma. Prevajalci zahtevajo po dobljenih predujmih večji honorar kakor je bilo dogovorjeno ali pa prevoda sploh ne izročé. Npr. Vlad. Levstik, ki je vzel predujem na prevod »Don Carlosa« idr. Prevodov pa — ni!

IV.

Predujme igralcem nikar in nikdar dovoljevati! Nihče noče vračati ter so pri odplačilih največje težkoče. *Gledé honorarjev za izredne slučaje* (popoldanske predstave, za prevzemanje tujih vlog v slučaju obolenja, v slučaju, da igra isti igralec dve ulogi, za sodelovanje v operi ali opereti) se je treba *pravočasno domeniti*, ker sicer člani *odirajo!*

Vsak prekršek (zamude, izostajanje, disciplin. prestopke idr.) je *takoj* (dvakrat podčrtano, M. M.) kaznovati z diktiranjem globe, ker kaznovanje šele pri izplačevanju gaže je prepozno in se navadno sploh ne izvrši (laži, izgovori). Nediscipline je kriva večinoma zanikarnost režiserjev. Na te je torej posebno paziti.

Delavsko vprašanje (dolžnosti in pravice) je treba radikalno prevrediti, ker je postalo neznosno.

Pogodba s filharmonijo je nevzdržljiva. Posebni honorarji etc ubijajo vsak finan. uspeh. Blagajnik pové marsikaj o tem. *Uradnih* (prostih) *vstopnic* je preveč in je reforma potrebna.

Novi repertoire je v omari na levi mize spodaj tik okna.

5/1 1918

Dvesto strani obsegajoča, v trde črne platnice vezana knjiga z naslovom »Inventar — Deželno gledališče« (Oznaka predalčkov: Zap. številka, Predmet, Število komadov, Cena [posameznega komada], Skupna vrednost) je pisana po nemško, čeprav je bila izdana že v prvi svobodni sezoni 1918/19. Popisane so vse gledališke premičnine od rekvizitov do praktikablov. Zanimive so strani 82—88, kjer so popisane nove dekoracije za nekaj iger, med njimi tudi za Prodano nevesto, Hamleta in Smrt majke Jugovičev. Popis je delo gledališkega mojstra Ivana Waldsteina. (Prim. s št. 4 — Inventar iz l. 1904.)

5/2 1918

Prav gotovo iz istega časa je druga, pravkar omenjeni povsem podobna knjiga z enakim naslovom, le da je »dvojezična«. Ta knjiga je popolnejša. V nji je tudi še 14 dodanih, a posamičnih lističev z dodatnimi podatki o inventarju

(tako je tu omenjeno »odriščno pohištvo«, ki je trenutno v sobi ravnatelja Rukavine, v pisarni »chef-režiserja« Mareka, v »gledališča pisarni«, v baraki pri »gospodu dek. slikarju«, v novi baraki ali pri nekem Kušarju, v dramskem gledališču, na »malem odru« v opernem gledališču itd.

Oba pravkar omenjena inventarja sta narejena po vzorcu inventarja iz l. 1904.

6 **1919** (in 1922)

Trdo vezana knjiga z zunanjim naslovom »Tantijeme od 4. 4. 1922 dalje« in z notranjim (na prvi strani) »Pomožna knjiga, Ljubljana, 10. 6. 1919. Knjiga obsega 50 kolekovanju podvrženih listov«, ki mu sledi pečat »Slovenski gledališki konzorcij v Ljubljani« in dva podpisa; Govekarjev in verjetno Danešev, vsebuje a) pet dvojnih listov o finančnem poslovanju konzorcija z Jadransko banko v l. 1919 in b) izračun tantjem za posamezne komade v l. 1922 in to za vsako predstavo posameznega dela posebej. (Razdelki: Datum predstave, ime abonmaja, inkaso abonmaja, inkaso dnevne blagajne, brutto inkaso, odbitki: a) 10-odstotna državna taksa, b) veselični davek, vsota po odbitkih, netto donos, višina odstotka tantjeme in izračun tantjeme. Upoštevane so operne in dramske predstave. Zastopniki avtorjev so najrazličnejši: dr. Spies in Albini v Zagrebu, Keerl na Dunaju, za »Hamleta« ljubljanski odvetnik Josip Jerič, za Ivana Cankarja bratranec Izidor (Pohujšanje) in dr. Jerič (Hlapci, Romantične duše, Kralj na Betajnovi) ter posamezni avtorji in prevajalci.

7 **1919** (1920)

V vezano knjigo z naslovom »Knjiga pisem — Dramsko gledališče« so naslovljenci dopisov potrjevali prejem (od 12. septembra 1919 do 6. septembra 1922).

8 **1919** (1920)

V zvezek z mehкими križastimi platnicami brez naslova je od 11. novembra 1919 do 10. januarja 1920 vodja delavnic Ludovik Magolič vpisoval dnevni potek dela v slikarni in mizarni. Poročilo se je pisalo v dvojniku, kopija se je iztřgala, verjetno za evidenco v upravni pisarni. Poročilo je za upravo oz. za konzorcij redno podpisoval Daneš. Zvezek nam pove tudi imena delavcev, ki so bili zaposleni v obeh delavnicah.

8 a **1920** (1920—1924)

V zvezek s trdimi platnicami z naslovom »Sejni zapisnik« je vpisanih 65 sej »uprave narodnega gledališča« — od 13. avgusta 1920 do 31. januarja 1924. (V letu 1920 3, 1921 5, 1922 27, 1923 28 in 1924 2 seji. Prve tri je zapisal administrativni ravnatelj Rus, naslednjih 52 Pugelj, zadnjih 10 pa Mahkota. Prvih sedem sej je bilo v času upravnika Juvančiča, vse druge v času upravnika Hubada. Sej se je udeleževal tudi Oton Župančič kot dramaturg). Razen štirih, ki so natipkane in priložene, so vse vpisane v zvezek. Dokument je od vseh tu obravnavanih »knjig« najbogatejši in zasluži posebno obdelavo. Z njegovo pomočjo bomo dobili zelo jasno podobo tedanjega življenja Narodnega gledališča (Drame in Opere) v Ljubljani, saj so v njem zajeti vsi njegovi osnovni pa tudi drobni problemi: organizacija dela, uredbe in odločbe, umet-

niška vprašanja, gostovanja, posebni dogodki, finance, podatki o posameznih članih, hišni red, oprema predstav, občinstvo, abonmaji itd.

9 **1921 (1921—1926)**

V podolgovato, večjo knjigo s trdimi platnicami brez naslova so režiserji Danilo, Lipah, Putjata, Rogoz, Skrbinšek in Šest vpisovali pripombe k skušnjam in predstavam v času od avgusta 1921 do maja 1926. Knjiga je ob pomanjkanju gradiva za to dobo bogat vir podatkov o takratnem življenju Drame.

10 **1922 (1922—1930)**

Trdo vezana knjiga z abecedarijem popisuje gledališka oblačila in obutev. Abecedna rešitev se ni kaj prida obnesla, saj »vsebine« ni bilo mogoče dovolj značilno opredeliti (prim. pod D — duhovniški predmeti, kamor je bila vpisana tudi mrtvaška halja, pod M — nič, pod P — poljske suknje, pod V — viteška oblačila itd.). Knjiga je zelo zanimiva za študij zgodovine naše kostumografije (karakteristika kostumov, iz kakšnega materiala). (Oglejmo si npr. »baletno garderobo« za ženske: 4 hlače kratke fantovske sive; prav toliko belih; 12 belih, 6 roza oblek; 4 gozdne vile temnordeče, 12 gozdnih vil — raznobarvne, nato še 23 gozdnih in vodnih vil temnorjavih in svetlozelenih iz gaze; 4 muhe s čepicami, 4 ose s čepicami; 12 hudičev rdečih; 6 lovkinj (?) s čepicami; 2 bebi rumeni; 4 deklice roza itd. Zraven še »kašperli«, »schurzkleid bel z marabu«, hudič dama, pes, mačka, osel, petelin in celo krokodil.)

Knjigi so bili kasneje priloženi tipkani sezname gledaliških oblačil: inventar damskega oddelka Narodnega gledališča, perilo damske garderobe, inventar moškega oddelka Opere in še dva neopredeljena inventarja oblačil.

11 **1922 (1923)**

Dvesto strani velikega formata obsegajoči »Stroškovnik« Opere za čas od 1. junija 1921 do 30. junija 1923 navaja izdatke na postavke: a) gaže upravnega osebja (poimensko), b) gaže in honorarji artističnega in tehničnega osebja (poimensko), c) gostovanja, č) štipendije, potnine in podpore, d) kurjava in svečava, e) razni režijski stroški, pisarniške potrebščine, f) tantjeme, prevodi in operni material, g) Gledališki list, h) Bolniška blagajna, i) zavarovanje proti nezgodam, j) najemnine, k) inventar, l) draginjnska doklada, m) garderoba, n) dekoracija, rekviziti in njih popravilo, o) razni izdatki, prepisovanje in dopolnitev arhiva.

(Pisec je prepozno opazil napako: zgornjo knjigo bi bilo treba postaviti v l. 1921.)

12 **1922/23**

V zelene platnice vezana knjiga z letnico 1920 na platnicah daje podatke o inkasu vseh opernih in dramskih predstav v sezoni 1922/23. Abonmajev je bilo — tako v Operi kot v Drami — pet (A, B, C, D, E). Razprodane predstave so vsaj na začetku knjige posebej označene. Razprodana Opera je vrgla 7500, razprodana Drama po 3800 dinarjev. Knjiga nam kaže pregled obiska in finančnega uspeha cele sezone.

18. XII. Ob. 2h. Magicien protestan.

Magicien protestan je bil v prvi stvari in
soličenosti slobodni delavec, s katerim se je
za to imeno odgovorno in odgovorno
zadržal v resnici.

Magicien protestan je bil v prvi stvari in
soličenosti slobodni delavec, s katerim se je
za to imeno odgovorno in odgovorno
zadržal v resnici.

Magicien protestan je bil v prvi stvari in
soličenosti slobodni delavec, s katerim se je
za to imeno odgovorno in odgovorno
zadržal v resnici.

Magicien protestan je bil v prvi stvari in
soličenosti slobodni delavec, s katerim se je
za to imeno odgovorno in odgovorno
zadržal v resnici.

Magicien protestan je bil v prvi stvari in
soličenosti slobodni delavec, s katerim se je
za to imeno odgovorno in odgovorno
zadržal v resnici.

Magicien protestan

20. XII. Niso prišli na sestanek "Cyrano"

Jose Medvedova Jeruzoa, g.g. Kragar (prejeto od Medvedova)

Gardner, J.

Tamires

Shilue

Bois Puljar

20

Pri Whastovik

predstava

Delavec pri zastoji in kajenje je spustil
zastor po prvem dejanju, zato ne
koti doloceno zelo pozni.

20

Pri predstavi

Gardner prišel s fojltom v teater

13 1923/24

Tristo strani debela, ne do kraja porabljena vezana knjiga (platnice zelo oguljene) vsebuje podatke o a) gažah in honorarjih upravnega osebja, b) o gažah in honorarjih artističnega in tehničnega osebja, c) o potnih stroških, č) o tantjemah in honorarjih pisateljev ter nagradah prevajalcev, d) o izdatkih za pisarniške potrebščine, e) o izdatkih za tiskovine (plakati), f) o izdatkih za prepisovanje in za dopolnitev arhiva, g) o izdatkih za razsvetljavo (žice, žarnice, sploh elektromateriali), h) o izdatkih za kurjavo, i) o izdatkih za garderobo (nakup blaga, potrebščin za šivanje), j) o izdatkih za dekoracije in rekvizite, k) o izdatkih za draginjske doklade, l) o izdatkih za razne režijske stroške (pranje, policija, brzojavi, znamke, paketiciranje itd.), m) o izdatkih za Gledališki list (Lipah je dobil za ureditev številke po 60 dinarjev), n) o izdatkih za zavarovanje, o) o prejemkih za najemnine (garderob, gledališča, bifeja), na koncu pa še manjši zaznamek »nabava inštrumentov« (dotacija pokrajinske uprave) — vse to podrobno in poimensko za čas od 1. oktobra 1923 do 30. aprila 1924.

14 1925 (1925—1927)

V letih 1925 do 1927 je bil spet izdelan inventar, ki ga najdemo v snopičih — tipkanih ali z roko pisanih — v trdo, kakor knjiga vezani mapi z naslovom »Inventar«. Snopiči zajemajo:

1. Seznam rekvizitov opernega gledališča za sezono 1927/28
 2. Inventar delavnic v Drami (mizarska, ključavničarska, elektrotehnična, krojaška, čevljarska)
 3. Odrski rekviziti v Drami
 4. Inventar delavnic v Operi (mizarska, ključavničarska in kleparska, elektrotehnična, krojaška, slikarna)
 5. Odrski rekviziti v Operi
 6. Rokopisni »Inventar orodja mizarske in ključavničarske delavnice opernega gledališča 25. 10. 1926 v Ljubljani«
 7. Inventar električne razsvetljave in materiala v Drami
 8. Inventar orodja mizarske in čevljarske delavnice v Drami (oktober 1926)
 9. Inventar orodja v kurilnici Drame
 10. Inventar rekvizitov, »katere je preskrbela in nabavila uprava Narodnega gledališča in kateri niso bili do sedaj še vpisani (junij 1926)
 11. Dvojezični (slovenski in nemški) inventar zunanje razsvetljave iz oktobra 1926 (a je zelo mogoče, da je v resnici iz prvih let po prvi vojni.)
- (Prim. s št. 4 ter 5/1 in 5/2.)

15 1925 (1925—1938)

V velik, trdo vezan zvezek brez naslova so operni garderoberji vpisovali obleko in obutev za posamezne opere in operete, 147 po številu, v času od 1925 do 1938. Opis je zelo natančen — gradivo za študij naše kostumografije.

16 1926 (1926—1935)

Knjiga florisov prizorišč posameznih predstav za orientacijo odrskim delavcem pri postavljanju za sezone od 1926 do 1935. Risala odrska delavca Miro Ba-

novec in Ignacij Labernik. Gradivo za študij razvoja naše scenografije in hkrati v mnogih primerih edino pomagalo za jasnejšo predstavo o scenski podobi uprizoritev v času med obema vojnama. Knjigo je izročil prvemu ravnatelju Slovenskega gledališkega muzeja Janku Travnu odrski predelavec Ignacij Labernik.

17 **1927/28**

»Dnevnik dramskih skušenj in predstav, sezona 1927—28« — zvezek s trdimi platnicami — je bil na voljo režiserjem, da so vanj vpisovali svoje pripombe (Šest, Skrbinšek, Debevec, le enkrat »po nalogu režiserja« inšpicient Košič). Zapiski se vrste od 23. avgusta 1927 do 7. oktobra 1928, torej že v drugo sezono. Pripombe so večkrat zelo obširne in zanimive. 7. januarja 1928 zapiše Šest: »Blagovoli naj se enkrat narediti red. Naj bo že kakršen koli, a red naj bo! Ako pojde tako dalje, naj država sploh odvzame vso subvencijo.«

18 **1927/28**

Inšpicienti Smerkolj, Košič in Murgelj so v zvezek s poltrdimi platnicami vpisovali rekvizite, hrano, pijačo in druge potrebščine za posamezne uprizoritve v sez. 1927/28. (Za Rostandovo igro Cyrano de Bergerac so rekviziti napisani kar na petih straneh: 12 lepakov z napisom »Kloriza«, en grozd, en bonbon, ena batina, en mošnjič, en kajfež, en »dudelsack«, eno zamazano pismo, dvanajst šopkov rož — »dobe štatistike po ložah«, karte, kocke v kastlčku, kolači, pince, žemlje, mlinci, piškoti, torte, denar, gosje pero, papir, tinta, na ražnju pečeno meso, en papir s klobuki, dve mandolini, dve kitari, ena črna maska, bršljan, 24 strelav, 4 revolverji, 12 kopij, ena standarda, trije bobni, tri sedla, en »polster z drozdi nabasani«, štirje cinasti krožniki, en bič, sedem pip s tobakom, 6 pušk mušket, seno za konja, naprava za pletenje, eno staro, že rumeno pismo, suho listje, obveza in še mnogo drugega.)

19 **1928/29**

Zvezek, ki so vanj vpisani rekviziti za predstave v sezoni 1928/29. Tudi tu vpisujejo inšpicienti, večkrat pa tudi Šest sam (Volpone, Faust). Za Cankarjevo »Lepo Vido« v režiji Cirila Debeveca so napisani naslednji rekviziti: za I. in III. dejanje: svetilka, sveča, križ, ura, kovček, umivalnik, brisača, knjige, papir, črnilo, peresnik, pivnik, tri skodelice s čajem, štiri krizanteme, steklenica in kozarec; za II. dejanje pa: album na mizi, knjige na kaminu, tri palme, en asparagus (velik), dva lončka cvetlic, trije kozarci in dvakrat po pol litra vina.

20 **1928/29**

V vezani zvezek z naslovom »Službena knjiga predstav v Drami, sezona 1928/29« se na vsaki predstavi vpisujejo »nadzorni organi v predstavi«: policija, gasilci, zdravnik, inženir, uprava in režiser. (Prim. še kasnejše št. 22, 25 in 31/1—7.)

21/1-2 **1929/30**

Vezani knjižici s podatki o vseh predstavah v sezoni 1929/30 (datum, abonma, ime komada, inkaso). Na koncu obeh knjižic so še podatki o številu predstav

v sezoni, o številu zunanjih gostovanj, o številu predstav posameznih članov ter seznam gostov in število njihovih predstav in seznam članov opernega zbora, ki so nastopali v manjših vlogah.

22 **1929/30**

»Službena knjiga dramskih predstav« — sez. 1929/30, prim. št. 20. Ponekod kakšna zanimiva pripomba, npr. Debevčeva: »Večni hrup za odrom! Ali res ni nobene pomoči?« In Šestova: »Zadnja predstava v letu 1929. Vivat!«

23/1-2 **1930/31**

Natanko isto kot pod št. 21/1—2, le da za sezono 1930/31.

23 a **1930/31**

Zvezek, ki so vanj vpisani rekviziti za uprizoritve v sezoni 1930/31. (Glej 18, 19.)

24 **1931/32**

Zvezek s trdimi platnicami, ki so vanj vpisani rekviziti za uprizoritve v sez. 1931/32 (Glej 18, 19, 23 a.) Vpisujeta inšpicienta Murgelj in Sintič ter rež. Šest. Knjigo je gledališkemu muzeju izročil mojster Ignacij Labernik (1966).

25 **1931/32**

Trdo vezana knjiga z naslovom »Službena knjiga predstav v Drami« za čas od 15. decembra 1931 do 7. junija 1932 vsebuje podpise zastopnikov državne in mestne policije, zdravnika, režiserja in uprave za vsako predstavo posebej. (Glej še 20, 22 in 31/1—7.)

26 **1932 (do 1936)**

Podolgovata, v trde platnice vezana knjiga z naslovom »Inventar v drami« z začetno letnico 1932 in dodatnimi vpisi do 1936 vsebuje naslednje postavke: rekviziti, oder, odrsko pohištvo, zastori, elektrotehnična delavnica, razsvetljevalni predmeti, zaloga žarnic, krojaška, ključavničarska, čevljarska in mizar-ska delavnica, frizerski predmeti, gramofonske plošče in klišeji. (Glej inventarje pod 2, 5/1—2, 10, 14.)

27 **1934 (1934 do 1938)**

Zelo velika knjigovodska knjiga uprave Narodnega gledališča v Ljubljani za čas od novembra 1934 do marca 1938. Knjiga je zelo poškodovana, močno preperela.

28 **1935/36**

Zvezek, ki so vanj vpisani rekviziti za uprizoritve v sez. 1935/36 (glej št. 18, 19, 23 a in 24). Tokrat vpisujejo inšpicienti Vertin, Rztresen in Murgelj, za dve predstavi pa režiser Šest sam.

29 **1935 (1935—1947)**

Knjiga s tlorisi prizorišč posameznih uprizoritev od aprila 1935 do oktobra 1947. Risal Ignacij Labernik, ki je knjigo tudi izročil SGM. Knjiga dopolnjuje knjigo št. 30. (Glej še št. 16.)

30 1936 (1936—1945)

Knjiga s floris prizorišč posameznih uprizoritev za orientacijo odrskim delavcem pri postavljanju od sezone 1936/37 do konca druge vojne ter še nekaj florisov in risb, ki že sodijo v čas po drugi vojni. Florise je risal odrski predelavec Ignacij Labernik, ki je knjigo tudi izročil SGM (1962).

31/1-7 1941 (1941—1945)

Sedem zvezkov (poltrde platnice), v katere so se ob vsaki predstavi vpisovali zastopniki policijske, varnostne, upravne, zdravstvene in gledališke službe. Nekdanjega inženirja nadomešča zdaj tehnični oddelek Pokrajinske uprave. Pred časom so to knjigo podpisov imenovali »Službena knjiga« (glej št. 20, 22). Zvezki zajemajo čas od 27. septembra 1941 do 4. maja 1945.

32 1942 (1942—1945)

Zvezek z naslovom »Drama — generalke«, poltrde platnice z abecednim kazalom ob robu. Namen knjige je na široko razložen na drugi strani platnic: »Predmetna knjiga naj služi gasilskim in policijskim inspekcijskim uradnikom kot tudi režiserjem, da morejo vsak čas ugotoviti in nadzorovati predpisane požarno policijske ukrepe za posamezne predstave«, ki so se po vsaki generalki vpisovali v ta zvezek (od 2. oktobra 1942 do 26. aprila 1945).

33 1943 (1943—1945)

Manjši, polmehko vezani zvezek z naslovom »Dnevni inkaso 1943—1944 (v resnici do konca marca 1945) prikazuje inkaso predstav v Drami in sicer vsake predstave posebej. Ob koncu vsakega meseca je tudi zaključni račun.

34 1943 (1943—1945)

Zelo debela, a le na 30 straneh porabljena knjiga naj, kot navaja pripomba upravnika Herzoga na začetku, »služi gg. inspicijantom (Drame) za vpisovanje nerednosti, zamud, izostankov etc. pri vajah in predstavah«. Inšpicienti so vpisovali vanjo od decembra 1943 do 4. maja 1945.

35 1943 (1943—1945)

Hkrati s »Službeno knjigo — Inspicijenti« (glej št. 34) je začela rabiti »Službena knjiga — Režiserji«, »ki naj služi gg. režiserjem za vpisovanje nerednosti, zamud, izostankov etc. pri vajah in predstavah«. Zadnji vpis v vojnem času je bil opravljen 3. maja 1945. Knjigo so uporabljali tudi še po osvoboditvi, vendar so tedaj pisali vanjo v glavnem inšpicienti. Tu in tam najdemo v nji zanimive podatke.

**Registres officiels et semi-officiels du théâtre
slovène de Ljubljana jusqu'à la fin de la deuxième
guerre mondiale**

Dans cet article l'auteur fait l'inventaire et note brièvement le contenu d'environ 40 registres officiels et semi-officiels du Théâtre national de Ljubljana. Il s'agit d'unités temporelles englobant des problèmes particuliers à l'aide desquelles il est possible de reconstituer telle ou telle parcelle de notre très incomplète histoire du théâtre. Les registres ont des contenus différents: inventaires et listes (bâtiments, outils, garde-robe des acteurs — vêtements et chaussures), comptes-rendus des répétitions, procès-verbaux des réunions de la direction du théâtre, rémunérations du personnel; (directeur, acteurs, personnel technique), liste du matériel scénique, plans des scènes, revenus, abonnements, paiement de tantièmes, etc...